

แบบการเสนอเค้าโครงผลงาน

(ระดับชำนาญการพิเศษ)

.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมินนางอรรณพ เพ็งฉิม.....

● ตำแหน่งปัจจุบัน บรรณารักษ์ ระดับชำนาญการ กลุ่มพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ.....

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้ากลุ่มงานคัดเลือกและประเมินคุณภาพทรัพยากรสารสนเทศ กลุ่มพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดแห่งชาติ รับผิดชอบงาน ดังนี้

๑. การจัดหา คัดเลือก และรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศ ประเภทสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นแหล่งจัดเก็บและให้บริการ

๒. ควบคุมการลงทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศที่ได้รับตามพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ การจัดซื้อจากเงินงบประมาณ การได้รับบริจาคหรือให้ความอนุเคราะห์ และได้รับจากทางหน่วยงานราชการ ลงฐานข้อมูลระบบห้องสมุดอัตโนมัติ

๓. ควบคุมการติดแผ่นข้อมูล RFID Tag หนังสือ

๔. ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อการจัดหาและติดตามทรัพยากรสารสนเทศ

๕. มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย จัดทำแผนการปฏิบัติงาน จัดตั้งงบประมาณ การบริหารงานของกลุ่มพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ให้เป็นไปตามแนวนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดไว้

๖. จัดทำร่างและตรวจ หนังสือตอบขอบคุณ หน่วยงาน สำนักพิมพ์และบุคคล ตามแนวทางการรับทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

๗. พิจารณาคัดกรองทรัพยากรสารสนเทศที่ได้จากการบริจาคจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและบุคคลเพื่อนำมาลงทะเบียน หรือบริจาคต่อไป

๘. ให้อำนาจศึกษา แนะนำ ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับงานกลุ่มงานคัดเลือกคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ แก่ผู้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ นักศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ข้าราชการบรรจุใหม่ บุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ

● ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง.....บรรณารักษ์ ระดับชำนาญการพิเศษ กลุ่มพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

๑. การปฏิบัติการ

- คุมควบ ติดตาม และตรวจสอบการจัดหา คัดเลือก วิเคราะห์ จำแนกหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- วางหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์และประเมินคุณค่าทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางการคัดเลือก จัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

- ศึกษา และติดตามเทคโนโลยี องค์ความรู้ใหม่ ๆ กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

๒. ด้านการวางแผน

- ร่วมดำเนินการวางแผนงาน งบประมาณ กำหนดนโยบาย โครงการของกลุ่มพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
- ร่วมแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานและติดตามงานของกลุ่มพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดไว้

๓. ด้านการประสานงาน

- ประสานงานบรรณารักษ์ภายในกลุ่มพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ และหน่วยงานภายนอก เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านบรรณารักษ์ให้มีความสะดวกและเรียบร้อย รวดเร็ว

๔. ด้านการบริการ

- ให้คำปรึกษา แนะนำ ตอบปัญหา ชี้แจงและถ่ายทอดความรู้ทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์แก่บุคคลหรือหน่วยงาน เพื่อให้ได้รับความรู้ที่ถูกต้อง

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน (เรียงตามลำดับตามความดีเด่น หรือ ความสำคัญ)

ผลงาน ลำดับที่๑.....

๑. เรื่อง การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ประเภท สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

๒. ระยะเวลาการดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๔ – สิงหาคม ๒๕๖๕

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ (Acquisition) คือกระบวนการดำเนินงานทางเทคนิควิชาชีพ บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสอดรับภารกิจหลักของ หอสมุดแห่งชาติ ได้แก่การดำเนินการ จัดหา รวบรวม จัดเก็บ และสงวนรักษามรดกภูมิปัญญาด้าน ทรัพยากรสารสนเทศ สนับสนุนการให้บริการและส่งเสริมการอ่าน ศึกษา ค้นคว้า และวิจัยแก่ประชาชน เพื่อให้หอสมุดแห่งชาติเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งการจัดหาทรัพยากร สารสนเทศของห้องสมุดโดยทั่วไป จะกระทำในลักษณะ ๒ ลักษณะ คือ

๑. การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นมาตรฐาน ได้แก่ ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้ความรู้ พื้นฐานเบื้องต้นที่สำคัญของสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่ต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด ตามนโยบายหรือ วัตถุประสงค์ของห้องสมุดนั้น ๆ บรรณารักษ์จึงจำเป็นต้องหาข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศที่มี จำหน่ายจากเครื่องมือช่วยเลือกทรัพยากรสารสนเทศ (Selection tools) ต่าง ๆ

๒. การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ บรรณารักษ์ คัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ต้องติดตามความเคลื่อนไหวของทรัพยากรสารสนเทศที่ผลิต ออกมาใหม่ ๆ จากเครื่องมือช่วยเลือกทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อใช้ในการพิจารณาจัดหาสำหรับห้องสมุด

๓. การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุดแห่งชาติ ตามแนวทางที่สำนักหอสมุด แห่งชาติได้รับทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่งจะมีลักษณะพิเศษและโดดเด่นไปจากห้องสมุดสถาบัน และ หน่วยงานอื่น ๆ แนวทางการได้รับทรัพยากรสารสนเทศของหอสมุดแห่งชาติ ประกอบด้วย

- ๑) การจัดซื้อด้วยเงินงบประมาณ
- ๒) การได้รับสิ่งพิมพ์ตามพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐
- ๓) การขอหรือได้รับบริจาค
- ๔) การได้รับจากหน่วยงานราชการตามมติคณะรัฐมนตรี
- ๕) การแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

หอสมุดแห่งชาติมีการดำเนินการจัดหา คัดเลือก รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภท กิจกรรมจัดหาหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นกิจกรรมภายใต้โครงการพัฒนาและส่งเสริมหอสมุดแห่งชาติเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต (ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค) ประจำปี ๒๕๖๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หอสมุดแห่งชาติส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อความพร้อมสำหรับการให้บริการที่เป็นเลิศ และสนับสนุนการอ่านหนังสือของคนไทยให้มากที่สุด จากการดำเนินงานโครงการดังกล่าวที่ผ่านมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔ หอสมุดแห่งชาติทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้จัดหาหนังสือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้แนวโน้มในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ พิจารณานโยบายของหอสมุดแห่งชาติ ในการให้บริการ การจัดซื้อในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เนื่องจากสภาวะการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ทำให้การให้บริการของหอสมุดแห่งชาติมีข้อจำกัดสำหรับการให้บริการ ดังนั้นการวางแผนในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศที่เหมาะสมในสถานการณ์และงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร จึงมีแนวโน้มในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้ได้ตลอดเวลา โดยไม่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลทั้งในระยะเวลา และสถานที่

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรมจัดหาหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโสตทัศนวัสดุ และสื่อดิจิทัล โดยจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ได้แก่

- ๑) สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือภาษาไทย และหนังสือภาษาต่างประเทศ
- ๒) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
- ๓) สื่อโสตทัศน ได้แก่ บอร์ดเกมส์เพื่อการเรียนรู้

ขั้นตอนการดำเนินงานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

๑. นำเสนอประมาณการค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศแต่ละประเภท กิจกรรมจัดหาหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้โครงการฯ เพื่อประกอบการจัดสรรงบประมาณ

๒. การคัดเลือกประเภททรัพยากรสารสนเทศที่ดำเนินการจัดซื้อ

๓. ติดต่อประสาน สำนักพิมพ์ ตัวแทนจำหน่าย ในการนำเสนอทรัพยากรสารสนเทศนั้น ๆ

๔. นำเสนอผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อดำเนินการตามแผนการดำเนินการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ ประมาณการเงินงบประมาณและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในการจัดทำแผนงบประมาณประจำปี

๕. จัดทำบันทึกเพื่อขอความอนุเคราะห์กลุ่มบริการทรัพยากรสารสนเทศ หอสมุดดนตรีฯ และหอสมุดแห่งชาติเขตลาดกระบัง เฉลิมพระเกียรติ เพื่อเสนอรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่มีความประสงค์ให้พิจารณาคัดเลือกและจัดซื้อ

๖. ดำเนินการรวมรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่พิจารณาคัดเลือกเพื่อการจัดซื้อ

๗. ประสานสำนักพิมพ์ ตัวแทนจำหน่าย ศูนย์หนังสือ เพื่อติดต่อขอใบเสนอราคาทรัพยากรสารสนเทศ

๘. จัดทำร่างบันทึกเพื่อนำเสนอผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศในการเสนอรายชื่อผู้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและกำหนดราคากลางของการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อนำเสนอผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

๙. จัดทำบันทึกการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ รายละเอียดประกอบด้วย

- ขอบเขตของงานการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ
- รายละเอียดและคุณลักษณะทรัพยากรสารสนเทศ
- รายการทรัพยากรสารสนเทศที่ขออนุมัติจัดซื้อ
- ตารางแสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรและรายละเอียด (แบบ บก.๐๖)
- นำเสนอรายชื่อคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง รายชื่อคณะกรรมการตรวจรับพัสดุการจัดซื้อ
- แนบบันทึกรายชื่อและคำสั่งสำนักหอสมุดแห่งชาติ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่าง

ขอบเขตของงานและกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอและกำหนดราคากลางจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ

- ดำเนินการตรวจรับพัสดุตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๑๐. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมจัดหาหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อทัศนวัสดุ

เป้าหมายในการดำเนินงาน

จัดหา คัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อให้บริการที่หอสมุดแห่งชาติส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เป็นการส่งเสริมการอ่านของคนในชาติ เพิ่มช่องทางการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของหอสมุดแห่งชาติในรูปแบบออนไลน์ และจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

เชิงปริมาณ

- หนังสืออิเล็กทรอนิกส์	จำนวน ๒๔๑ ชื่อเรื่อง
- หนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ	จำนวน ๒๐๓ ชื่อเรื่อง
- สื่อทัศนวัสดุเพื่อการเรียนรู้	จำนวน ๓๔ รายการ

เชิงคุณภาพ

หอสมุดแห่งชาติทั้งส่วนกลางและหอสมุดแห่งชาติส่วนภูมิภาค มีหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้บริการจำนวนเพิ่มมากขึ้น และหอสมุดแห่งชาติมีหนังสือและสื่อทัศนวัสดุเพื่อการเรียนรู้ สำหรับให้บริการศึกษาค้นคว้า แก่ผู้ใช้บริการเพิ่มมากขึ้น

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

ประโยชน์ของทรัพยากรสารสนเทศที่ดำเนินการจัดหาเพื่อให้บริการ

๑. ทรัพยากรสารสนเทศที่ดำเนินการจัดหาประเภทอิเล็กทรอนิกส์สามารถนำมาใช้ในการบริการได้ร่วมกันระหว่างหอสมุดแห่งชาติทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๒. ผู้ใช้บริการได้รับสาระความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ของทรัพยากรสารสนเทศที่จัดหาเป็นหลักฐานประกอบการศึกษา ค้นคว้า อ้างอิง

๓. เสริมสร้างสติปัญญาทำให้มีความคิดสร้างสรรค์และวิสัยทัศน์อันกว้างไกล ทันโลก ทันเหตุการณ์ และความเคลื่อนไหวต่าง ๆ

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

กระบวนการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการจัดหา คัดเลือก ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ การจัดซื้อต้องพิจารณาจากสถิติการใช้บริการของผู้ใช้บริการ ซึ่งปัจจุบันนำข้อมูลสถิติการใช้ของกลุ่มบริการทรัพยากรสารสนเทศมาประกอบการจัดซื้อ

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๑. ปัญหาด้านงบประมาณ เนื่องจากงบประมาณในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศทรัพยากรสารสนเทศมีจำนวนไม่เท่ากันในแต่ละปี ดังนั้นการพิจารณาคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่ดำเนินการจัดซื้อจะต้องสอดคล้องกับนโยบายของสำนักหอสมุดแห่งชาติในการให้บริการ

๒. ปัญหาด้านการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศเพื่อให้มีความทันสมัยและทันเหตุการณ์ ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ การดำเนินการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ไม่สามารถจัดซื้อได้ประเภทละหลาย ๆ ครั้งในการจัดซื้อในแต่ละปี

๙. ข้อเสนอแนะ

ควรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน โดยการใช้สถิติการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการ ที่ได้จากระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาช่วยในการวิเคราะห์คัดเลือก จัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ เช่น สถิติการค้นหา และใช้ทรัพยากรสารสนเทศ โดยนำมาสรุปเป็นรายเดือนเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลแต่ละเดือน เพื่อสังเคราะห์เป็นรายการทรัพยากรสารสนเทศที่ เหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

ลำดับ	ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	สัดส่วนผลงาน	บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)
(.....)
ผู้ขอประเมินบุคคล

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(นางสาวเนาวรัตน์ ปัญญางาม)
บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการศูนย์สืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ
๒๖ ก.พ. ๖๖

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ)

(นางสาวเนาวรัตน์ ปัญญางาม)
บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ
ข้าราชการแทนผู้อำนวยการศูนย์หอสมุดแห่งชาติ
๒๖ ก.พ. ๖๖

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อย ๒ ระดับ คือผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชา
ที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรอง
๑ ระดับได้

ผลงาน ลำดับที่๒.....

๑. เรื่อง การจัดหาข้อมูลหนังสือพิมพ์และนิตยสารอิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) เพื่อให้บริการ ประจำปี ๒๕๖๖

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ กรกฎาคม - ตุลาคม ๒๕๖๕

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

สำนักหอสมุดแห่งชาติหอสมุดแห่งชาติ มีการจัดหาข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ประเภทข้อมูลนิตยสารและหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้นข้อมูล (ออนไลน์) มาตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ โดยเริ่มต้นจากการหาฐานข้อมูลต่างประเทศที่มีตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทย ที่ให้บริการข้อมูลหนังสือพิมพ์และนิตยสารทั้งในประเทศและต่างประเทศ กว่า ๘๐ ประเทศ การให้บริการในระยะแรกครอบคลุมเฉพาะการให้บริการที่หอสมุดแห่งชาติในส่วนกลางเท่านั้น เนื่องจากงบประมาณในการดำเนินการจัดซื้อต้องใช้งบประมาณในการจัดซื้อเป็นจำนวนมาก ซึ่งการจัดซื้อครั้งแรกเป็นการตัดสินใจของผู้บริหารสำนักหอสมุดแห่งชาติ และผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศในขณะนั้น ซึ่งมีนโยบายให้จัดหาข้อมูลการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์ เพื่อการปรับตัวให้ก้าวทันสภาพแวดล้อมในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของผู้รับบริการของหอสมุดแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย นักเรียน นักศึกษา ประชาชน และบุคลากร รวมถึงความต้องการและพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่เปลี่ยนรูปแบบไปจากเดิมที่ต้องเดินทางมายังหอสมุดแห่งชาติด้วยตนเองปรับเปลี่ยนเป็นการค้นคืนและเข้าถึงจากสถานที่ใดก็ได้ ผ่านอุปกรณ์เชื่อมต่อเครือข่าย สำนักหอสมุดแห่งชาติจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีเพื่อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทข้อมูลหนังสือพิมพ์และนิตยสารอิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) ต่อเนื่องมาทุกปีงบประมาณแต่เนื่องจากจำนวนงบประมาณมีความแตกต่างกันของการได้รับการจัดสรร ดังนั้นการพิจารณาการจัดหาข้อมูลหนังสือพิมพ์และนิตยสารอิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) เพื่อให้บริการ จะต้องมีขั้นตอนในการเลือกสรรข้อมูล และบริษัทผู้แทนจำหน่าย ความคุ้มค่าในการให้บริการ เพื่อความเหมาะสมในการพิจารณาจัดหาข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ นั้น ๆ ในการให้บริการ

การจัดหาข้อมูลหนังสือพิมพ์และนิตยสารอิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) เพื่อให้บริการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ได้ปรับเปลี่ยนข้อมูลการให้บริการโดยแบ่งประเภทข้อมูลหนังสือพิมพ์และนิตยสารอิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) เป็น ๒ แบบ ได้แก่ ๑) ข้อมูลภาษาไทย (ออนไลน์) ประกอบไปด้วยข้อมูล

๑. หนังสือพิมพ์และนิตยสารอิเล็กทรอนิกส์ (Hibrary) ที่ให้บริการประกอบด้วย จำนวน ๖ รายชื่อต่อวัน ได้แก่ หนังสือพิมพ์มติชน ข่าวสด ประชาชาติธุรกิจ สยามรัฐ กรุงเทพธุรกิจ ฐานเศรษฐกิจ และ Bangkok Post นิตยสารอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๑๐ รายชื่อ ต่อวัน ได้แก่ บ้านและสวน ชีวจิต National Geographic เทคโนโลยีชาวบ้าน การเงินธนาคาร Gourmet & Cuisine, Kitchen and Home, Gran Prix , Off Road และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

๒. ข้อมูลภาษาต่างประเทศ (ออนไลน์) ประกอบด้วย ข้อมูลวารสารวิชาการ นิตยสารหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ วรรณกรรม เอกสารแหล่งข้อมูลปฐมภูมิฉบับอิเล็กทรอนิกส์ภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ๑) ข้อมูลบทความข่าวจากหนังสือพิมพ์ชั้นนำ ๒) ข้อมูลบทความวารสารวิชาการ นิตยสารวิชาการ ๓) ข้อมูลบทความจากนิตยสาร วารสารทั่วไป ๔) ข้อมูลคอลเล็กชันจดหมายเหตุ เอกสารแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ เอกสาร หายากจากห้องสมุดและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ๕) ข้อมูลทางด้านวรรณกรรม

การใช้งานของข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ประเภทข้อมูลนิตยสารและหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้นข้อมูล (ออนไลน์) ที่ดำเนินการจัดหา หอสมุดแห่งชาติ ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสามารถให้บริการผ่านเว็บไซต์ของหอสมุดแห่งชาติ <http://www.nlt.go.th> ตามขั้นตอนการให้บริการของหอสมุดแห่งชาติ

๔. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินงาน

การดำเนินการจัดหาข้อมูลหนังสือพิมพ์และนิตยสารอิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) เพื่อให้บริการประจำปี ๒๕๖๖ ของหอสมุดแห่งชาติ เพื่อให้เป็นแหล่งให้บริการ ส่งเสริมการอ่าน ศึกษา ค้นคว้าทั่วไปอย่างกว้างขวางแก่ประชาชนทุกระดับ การเข้าถึงข้อมูลทุกที่ ทุกเวลาผ่านระบบออนไลน์ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างต่อเนื่องในการให้บริการข้อมูล ดังนั้นก่อนเริ่มปีงบประมาณใหม่จะต้องเริ่มดำเนินการศึกษาหาข้อมูลรายละเอียดของข้อมูลหนังสือพิมพ์และนิตยสารอิเล็กทรอนิกส์ที่จะดำเนินการจัดหา เพื่อใช้ประกอบการนำเสนอผู้บริหารก่อนที่ตัดสินใจจัดหาข้อมูลก่อนสิ้นสุดปีงบประมาณ ทั้งนี้เบื้องต้นพิจารณาคัดเลือกฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณ และข้อเสนอแนะของผู้บริหารภายในสำนักหอสมุดแห่งชาติ เพื่อประกอบการจัดหาข้อมูลหนังสือพิมพ์และนิตยสารอิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์)

ขั้นตอนในการดำเนินงาน

๑. ติดต่อตัวแทนจำหน่ายข้อมูลหนังสือพิมพ์และนิตยสารอิเล็กทรอนิกส์ กรณีไม่เคยจัดซื้อมาก่อน กรณีจัดซื้อมาแล้วขอใบเสนอราคา เพื่อประกอบการพิจารณา
๒. นัดหมายการนำเสนอข้อมูลจากบริษัท ตัวแทนจำหน่ายข้อมูลฯ เพื่อรับฟังการนำเสนอข้อมูล
๓. พิจารณาคัดเลือกข้อมูลรายละเอียด ราคา เพื่อดูความคุ้มค่าและความเหมาะสม
๔. ประกอบการจัดหา ทั้งนี้กรณีจัดซื้อฐานข้อมูลเดิมพิจารณาจากสถิติการใช้ข้อมูล ปัญหาการใช้งานข้อมูล
๕. ดำเนินการบอกรับ/จัดซื้อ ข้อมูลหนังสือพิมพ์และนิตยสารอิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์)
๕. ร่างบันทึกเพื่อนำเสนอผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศในการเสนอรายชื่อผู้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและกำหนดราคากลางของการจัดซื้อ เพื่อนำเสนอผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
๖. จัดทำบันทึกการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ ประกอบด้วย
 - ขอบเขตของงานการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ
 - รายละเอียดและคุณลักษณะทรัพยากรสารสนเทศ
 - ตารางแสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรและรายละเอียด (แบบ บก.๐๖)
 - นำเสนอรายชื่อกomiteeการจัดซื้อจัดจ้าง รายชื่อกomiteeการตรวจรับพัสดุการจัดซื้อ
 - เอกสารประกอบคำสั่งสำนักหอสมุดแห่งชาติ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างขอบเขตของงานและกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอและกำหนดราคากลางจัดซื้อ
๗. ดำเนินการตรวจรับพัสดุตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
๘. ประสานกับสำนักพิมพ์/ตัวแทน ในการจัดอบรมการใช้ข้อมูลหนังสือพิมพ์และนิตยสารอิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) สำหรับบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่หอสมุดแห่งชาติส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในการฝึกอบรมการใช้และการให้บริการข้อมูล

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ / คุณภาพ)

เชิงปริมาณ

- มีข้อมูลนิตยสารและหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้นข้อมูลภาษาไทย (ออนไลน์) ได้แก่ หนังสือพิมพ์จำนวน ๖ รายชื่อต่อวัน และนิตยสารอิเล็กทรอนิกส์ ที่ให้บริการจำนวน ๑๐ รายชื่อต่อวันที่ให้บริการ

- มีข้อมูลนิตยสารและหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้นข้อมูลภาษาต่างประเทศ (ออนไลน์) ได้แก่ ข้อมูลข่าวจากหนังสือพิมพ์ บทความไม่น้อยกว่า ๒๔๕,๐๐๐,๐๐๐ รายการ บทความวิชาการ ไม่น้อยกว่า ๑๒๕,๐๐๐,๐๐๐ รายการ บทความนิตยสาร วารสารทั่วไป ไม่น้อยกว่า ๒๑๙,๐๐๐,๐๐๐ รายการ ข้อมูลคอลเล็กชันจดหมายเหตุ ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ รายการ ข้อมูลด้านวรรณกรรมไม่น้อยกว่า ๔๕๐,๐๐๐ รายการ

เชิงคุณภาพ

- เพื่อนำมาข้อมูลนิตยสารและหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้นข้อมูล (ออนไลน์) ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ที่ดำเนินการจัดทำให้ความรู้ แก่ผู้เข้าใช้บริการในการเข้าถึงและใช้ข้อมูลตอบสนองวิสัยทัศน์และภารกิจหลักของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

ประโยชน์ของข้อมูลนิตยสารและหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้นข้อมูล (ออนไลน์) เพื่อให้บริการ

๑) การพัฒนารูปแบบการให้บริการข้อมูลจากสิ่งพิมพ์เป็นข้อมูลสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์)

๒) การใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันระหว่างหอสมุดแห่งชาติส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๓) หอสมุดแห่งชาตินำข้อมูลที่จัดหาเพื่อให้บริการออนไลน์แก่ผู้ให้บริการ

ผลกระทบ

ข้อมูลนิตยสารและหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้นข้อมูล (ออนไลน์) ลักษณะการจัดหาเป็นการจัดซื้อลักษณะจัดซื้อปีต่อปี เมื่อปีต่อไปไม่ดำเนินการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศที่ดำเนินการจัดหาจะไม่มีอยู่ในคลังข้อมูลของหอสมุดแห่งชาติ

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

๑. การจัดหาข้อมูลนิตยสารและหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้นข้อมูล (ออนไลน์) มีความแตกต่างกันในรูปแบบของข้อมูล การคัดเลือกบริษัทตัวแทนจำหน่าย สำนักพิมพ์ ที่มีคุณภาพตรงตามข้อกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะของข้อมูลที่ดำเนินการจัดหา จะต้องพิจารณาจากข้อมูลที่นำเสนอ

๒. การศึกษา กฎ ระเบียบ พระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ เพื่อให้ดำเนินการได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนและกระบวนการ

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

จากการจัดหาข้อมูลนิตยสารและหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้นข้อมูล (ออนไลน์) ดำเนินการต่อเนื่องมาทุกปี พบว่าราคาของฐานข้อมูลมีการปรับตัวขึ้นทุกปี ดังนั้นหากงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอไม่สามารถจัดหาข้อมูลนิตยสารและหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้นข้อมูล (ออนไลน์) ตามที่ต้องการได้

๙. ข้อเสนอแนะ

บรรณารักษ์และผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการคัดเลือก จัดหาทรัพยากรสารสนเทศ
อิเล็กทรอนิกส์ ทั้งหอสมุดแห่งชาติส่วนกลางและหอสมุดแห่งชาติส่วนภูมิภาคควรศึกษาแนวทางการดำเนินงาน
ให้ถูกต้องตามระเบียบและหลักเกณฑ์

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

.....
.....

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

ลำดับ	ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	สัดส่วนผลงาน	บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)
(นางอภิสราพร งามวิจิตร)

ผู้ขอประเมินบุคคล

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

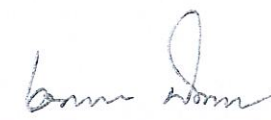
รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(นางสาวเนาวรัตน์ ปัญญางาม)
บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ
(ผู้อำนวยการศูนย์สืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ)
๒๐ ก.พ. ๕๕

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ)

(นางสาวเนาวรัตน์ ปัญญางาม)
บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ
๒๐ ก.พ. ๕๕

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อย ๒ ระดับ คือผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชา
ที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรอง
๑ ระดับได้

ผลงาน ลำดับที่ ...๓....

๑. เรื่อง คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ กลุ่มงานคัดเลือกและประเมินคุณภาพทรัพยากรสารสนเทศ

๒. ระยะเวลาการดำเนินการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

๓. ความรู้ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

นำองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ทำเนื้องานด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ซึ่งเป็นประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริงของบุคลากรภายในกลุ่มงานคัดเลือกและประเมินคุณภาพทรัพยากรสารสนเทศ มาจัดลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศที่ได้คัดเลือก จัดหา และรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทเพื่อจัดเก็บเป็นคลังสิ่งพิมพ์ของชาติ และให้บริการศึกษา ค้นคว้า ซึ่งเป็นความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติงาน และนำมาเรียบเรียงเพื่อใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์เป็นแนวทางดำเนินงานของบรรณารักษ์ที่มาปฏิบัติงานที่กลุ่มงานคัดเลือกและประเมินคุณภาพทรัพยากรสารสนเทศ และใช้สำหรับฝึกนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ข้าราชการบรรจุใหม่ และบุคลากรภายนอกที่สนใจในการฝึกอบรม

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

รวบรวมขั้นตอนในการดำเนินงานทรัพยากรสารสนเทศที่หอสมุดแห่งชาติได้รับตามภารกิจหน้าที่

๑) ดำเนินการลงรับทรัพยากรสารสนเทศที่ได้รับตามพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงรับในระบบ e-Service ตามขั้นตอนและกระบวนการที่กำหนด

๒) การลงทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ลงในระบบห้องสมุดอัตโนมัติของหอสมุดแห่งชาติ ได้แก่ หนังสือ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย วารสาร นิตยสาร สื่อโสตทัศนวัสดุ

๓) การลงรายการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องประเภทหนังสือพิมพ์

๔) การประทับตราแสดงความเป็นเจ้าของ และการติดบาร์โค้ดหนังสือที่ลงทะเบียนเข้าระบบห้องสมุดอัตโนมัติ

๕) การติดแถบข้อมูล RFID เพื่อป้องกันการนำหนังสือออกนอกพื้นที่หอสมุดแห่งชาติ

เป้าหมายในการจัดทำผลงาน เพื่อใช้สำหรับเป็นคู่มือของบรรณารักษ์ในการปฏิบัติงานกลุ่มพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ด้วยหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน หากหมุนเวียนการทำงานทั้งปฏิบัติภายในกลุ่มงาน หรือบรรณารักษ์ภายนอกกลุ่มสามารถศึกษาขั้นตอนการทำงานได้จากคู่มือที่จัดทำ และรวมทั้งนำไปเป็นเอกสารคู่มือสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่กลุ่มงานคัดเลือกและประเมินคุณภาพทรัพยากรสารสนเทศ และนำไปประกอบการจัดทำหลักสูตรสร้างเสริมประสบการณ์วิชาชีพของหอสมุดแห่งชาติ

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

เชิงปริมาณ คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ กลุ่มงานคัดเลือก

และประเมินคุณภาพทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน ๑ เล่ม

เชิงคุณภาพ เป็นองค์ความรู้เพื่อใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม และใช้เป็น

แนวทางในการปฏิบัติงาน

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

นำไปประกอบการจัดทำหลักสูตรเสริมประสบการณ์วิชาชีพของหอสมุดแห่งชาติ ชุดวิชาที่ ๒ เรื่อง การลงทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศ

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

เนื่องจากคู่มือมีขั้นตอนในการลงทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศ การลงทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศที่มีความหลากหลาย ดังนั้นจึงต้องจัดแบ่งประเภทของทรัพยากรสารสนเทศนั้น ๆ

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

องค์ความรู้ที่นำมาจัดทำคู่มือ เป็นการนำมารวบรวมขั้นตอนการปฏิบัติงานจริงของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่กลุ่มพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่งขั้นตอนการทำงานอาจมีความไม่ชัดเจนของลำดับการทำงานของแต่ละบุคคล ดังนั้นจึงต้องมาปรับแก้ไข เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของคู่มือ

๙. ข้อเสนอแนะ

ควรมีการจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ ลักษณะ ๔ สี เพื่อความชัดเจนของรูปภาพประกอบ

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

ลำดับ	ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	สัดส่วนผลงาน	บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

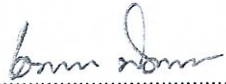
ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)
(.....)
ผู้ขอประเมินบุคคล

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

นางสาวนารัตน์ ปัญางาม
บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการศูนย์นิทรรศการและการประชุม
๒๑ ก.พ. ๕๕
ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ)

(นางสาวนารัตน์ ปัญางาม)
บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ
๒๑ ก.พ. ๕๕
ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาน้อย ๒ ระดับ คือผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชา
ที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้คำรับรอง
๑ ระดับได้

แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการปรับปรุงหรือพัฒนางาน (ระดับชำนาญการพิเศษ)

๑. เรื่อง การพัฒนาคลังสิ่งพิมพ์ดิจิทัล : หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับตามพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

๒. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันในยุคที่เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสารมีการพัฒนาไปอย่างก้าวกระโดด เป็นสังคมยุคดิจิทัลที่ผู้คนสามารถทำกิจกรรมและใช้บริการต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้แบบ One stop service บนแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนและเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social network) สภาพแวดล้อมของสังคมดิจิทัลได้ส่งผลให้กระบวนการผลิตและสร้างสรรค์ทรัพยากรสารสนเทศต่าง ๆ ปรับและเปลี่ยนรูปแบบ กลายเป็นสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์หรือสารสนเทศดิจิทัล ซึ่งในปัจจุบันมีปริมาณและการใช้งานที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในอุตสาหกรรมการพิมพ์ปัจจุบัน

สำนักหอสมุดแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการสำรวจ จัดหา รวบรวม จัดเก็บ อนุรักษ์ และสงวนรักษามรดกภูมิปัญญาของชาติด้านทรัพยากรสารสนเทศ ทั้งในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเอกสารโบราณ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของประชาชน โดยมีแนวทางในการจัดหาและรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศ ๕ แนวทาง ได้แก่ การจัดซื้อด้วยเงินงบประมาณ การได้รับตามมติ คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๒๕ (หน่วยงานราชการจัดส่งเอกสารสิ่งพิมพ์รวมทั้งสิ่งพิมพ์ดิจิทัลที่หน่วยงานผลิตขึ้น ให้แก่หอสมุดแห่งชาติ) การได้รับตามพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ การแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศและการได้รับจากการบริจาค

นอกจากนี้ สำนักหอสมุดแห่งชาติยังมีการทำหน้าที่สำคัญประการหนึ่งในการเป็นศูนย์กลางกำหนดเลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (International Standard Book Number – ISBN) สำหรับกำหนดเลข ISBN ให้กับทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่ผลิตหรือจัดทำขึ้นในประเทศไทย เพื่อให้เป็นรหัสประจำหนังสือแต่ละเล่ม และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก (สำนักหอสมุดแห่งชาติ, ๒๕๖๔) และรายงานการกำหนดเลข ISBN ที่กำหนดให้กับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ชื่อเรื่องต่าง ๆ ไปยังศูนย์เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (International ISBN Agency)

สำนักหอสมุดแห่งชาติได้พัฒนาระบบสารสนเทศทางด้านมรดกศิลปวัฒนธรรมเพื่อประชาชนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) เพื่อให้บริการเลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN) เลขมาตรฐานสากลประจำวารสาร (ISSN) ข้อมูลทางบรรณานุกรม (CIP) และการจัดแจ้งการพิมพ์ โดยเป็นการยื่นแบบฟอร์มเพื่อขอและรับบริการผ่านทางออนไลน์ ในรูปแบบ One Stop Service โดยผู้ใช้บริการจะได้รับการอนุมัติบริการภายใน ๒๐ นาที เริ่มให้บริการครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เว็บไซต์ <https://e-service.nlt.go.th/> โดยผู้ผลิตสิ่งพิมพ์และสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยสามารถส่งคำร้องเพื่อขอเลข ISBN และได้รับเลข ISBN ผ่านทางออนไลน์ได้สะดวก รวดเร็ว ต่อมาได้มีการปรับปรุงและพัฒนา ระบบใหม่โดยเริ่มใช้เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นมา

ตามพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ระบุไว้ในมาตรา ๘ และมาตรา ๙ มีความสำคัญว่าหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่บันทึกด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ ให้แสดงเลข ISBN ไว้ในลักษณะที่เห็นได้ชัดเจน และเมื่อจัดพิมพ์หรือผลิตขึ้นแล้วให้จัดส่งให้หอสมุดแห่งชาติ จำนวน ๒ ฉบับ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้เผยแพร่ (พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐, ๒๕๕๐) เพื่อหอสมุดแห่งชาติจะได้รวบรวมและจัดเก็บเป็นคลังสิ่งพิมพ์ของชาติ อันเป็นการแสดงประวัติและพัฒนาการทางการพิมพ์ของประเทศ

ปัจจุบันสำนักหอสมุดแห่งชาติได้รับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นจำนวนมาก นับตั้งแต่เริ่มมีการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย โดยในระยะแรกทั้งสำนักพิมพ์ หน่วยงานราชการ และบุคคลทั่วไป นำส่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้หอสมุดแห่งชาติในรูปแบบซีดีรอม USB Flash drive หรือไฟล์ PDF และทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น เนื่องจากหอสมุดแห่งชาติยังไม่มีระบบที่สามารถรองรับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศทางด้านมรดกศิลปวัฒนธรรมเพื่อประชาชนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถนำส่งไฟล์หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ e-Service ได้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่ที่ได้รับเป็นรูปแบบไฟล์ pdf มีเพียงบางส่วนเป็นไฟล์ epub โดยเมื่อสำนักพิมพ์นำส่งไฟล์เข้าระบบระบบ e-Service ในรูปแบบ pdf เป็นไฟล์ ระบบจะทำการเข้ารหัสไฟล์ดังกล่าวเพื่อแปลงไฟล์เป็น jpeg เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ เมื่อเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจรับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรียบร้อยแล้ว ระบบทำการแปลงเป็นไฟล์ pdf และทำการเข้ารหัสเพื่อล็อกไฟล์ไม่ให้อ่านสามารถเปิดไฟล์ได้ เพื่อเป็นการป้องกันการถูกขโมยข้อมูล และจัดเก็บไฟล์หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไว้ใน Server ของกรมศิลปากร ซึ่งดูแลโดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศมรดกศิลปวัฒนธรรม กรมศิลปากร

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับตามพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งสำนักหอสมุดแห่งชาติจัดเก็บและรวบรวมสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวเพื่อเป็นคลังสิ่งพิมพ์ของชาติ และเพื่อแสดงประวัติและพัฒนาการทางการพิมพ์ของชาติดังที่ได้ข้างต้น ดังนั้น สำนักหอสมุดแห่งชาติจำเป็นต้องดูแลรักษาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถเข้าถึงได้ในระยะยาว ทั้งนี้ การดูแลรักษาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของหอสมุดแห่งชาติในปัจจุบันยังไม่มีกระบวนกรสงวนรักษาดิจิทัล มีเพียงการสำรองข้อมูล (Backup) ซึ่งเป็นขั้นตอนเบื้องต้นในการดูแลรักษาวัตถุดิจิทัลเพียงเท่านั้น เนื่องจากหอสมุดแห่งชาติยังไม่มีแผนนโยบายและการวางแผนสงวนรักษาดิจิทัล รวมทั้งแนวปฏิบัติในการดำเนินงานสงวนรักษาดิจิทัล อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานขาดแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อสงวนรักษาไฟล์หนังสืออิเล็กทรอนิกส์อย่างมีประสิทธิภาพ และขั้นตอนการปฏิบัติงานของส่วนงานที่เกี่ยวข้องภายในหอสมุดแห่งชาติไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ขาดผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานที่ชัดเจน นอกจากนี้ บุคลากรยังขาดความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการสงวนรักษาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้อาจเกิดความเสี่ยงต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในระยะยาวในประเด็นต่าง ๆ เช่น ความเสี่ยงในการสูญเสียไฟล์หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ไม่สามารถเข้าถึงหรือเปิดใช้งานไฟล์หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้ เวอร์ชันของรูปแบบไฟล์มีการเปลี่ยนแปลงตามเทคโนโลยีตลอดเวลาทำให้ไม่สามารถเปิดไฟล์ได้ ข้อมูลในไฟล์มีการเสียหาย การจัดระบบในพื้นที่เก็บข้อมูล และยังส่งผลกระทบต่อในการขาดพยานเอกสารดิจิทัลในกรณีที่ต้องใช้ไฟล์หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นข้อมูลพยานหลักฐานตามหมายศาลในคดีละเมิดลิขสิทธิ์ต่าง ๆ

ด้วยเหตุผลและปัญหาดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น หอสมุดแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการรวบรวมและจัดเก็บสิ่งพิมพ์ดิจิทัลที่ผลิตขึ้นในประเทศ เพื่อเป็นคลังสิ่งพิมพ์ของชาติ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนากล้องสิ่งพิมพ์ดิจิทัลขึ้น เพื่อให้มีระบบในการรวบรวม จัดเก็บ สงวนรักษา การค้นคืน

สิ่งพิมพ์ดิจิทัลได้โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สามารถเข้าถึงสิ่งพิมพ์ดิจิทัลด้วยความสะดวกรวดเร็ว มีกระบวนการในการสงวนรักษาไฟล์ดิจิทัลให้สามารถจัดเก็บและใช้งานได้ในระยะยาว เพื่อให้เป็นคลังสิ่งพิมพ์ดิจิทัลของชาติที่มีมาตรฐานสากล

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

คลังสิ่งพิมพ์ดิจิทัล

คลังสารสนเทศดิจิทัล คือ สถานที่จัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลประเภทต่าง ๆ ที่มีการออกแบบสำหรับการนำเข้าหรือรวบรวมข้อมูล การดูแลรักษา สามารถสืบค้นข้อมูลได้ มีการเผยแพร่และเข้าถึงข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และกระบวนการสงวนรักษาดิจิทัลเพื่อให้ทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลนั้นสามารถคงอยู่และใช้งานได้ในระยะยาว (Long term preservation)

การสงวนรักษาดิจิทัล (Digital preservation) เป็นกระบวนการเพื่อทำให้มั่นใจว่าสามารถสงวนรักษาและเข้าถึงเนื้อหาดิจิทัลที่สำคัญได้ในอนาคต เพื่อรักษามรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติที่ผลิตขึ้นในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์หรือดิจิทัล ทั้งทางด้านสังคมและวิทยาศาสตร์ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของฐานข้อมูล หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ อีเมล รูปภาพดิจิทัล เป็นต้น (Ball, Alex and Damiani, Ernesto, ๒๐๑๒) ดังนั้น การสงวนรักษาดิจิทัลจึงมีความสำคัญในการจัดการและดูแลรักษาให้วัตถุดิจิทัลหรือทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลนั้นสามารถเข้าถึงและใช้งานได้ในระยะยาวในอนาคต แม้เทคโนโลยีจะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

การพัฒนากล้องสิ่งพิมพ์ดิจิทัลในต่างประเทศ

ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาและบริหารจัดการคลังสารสนเทศดิจิทัลทั้งในประเทศและต่างประเทศ (วัชร เพ็ชรวงษ์ และกุลธิดา ท้วมสุข, ๒๕๕๕) พบว่าส่วนใหญ่มีกมอหมายให้ห้องสมุดของแต่ละองค์กรเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการพัฒนาและดูแลคลังสารสนเทศดิจิทัล มีเพียงบางส่วนในบางมหาวิทยาลัยที่มอบให้คณะของมหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบดูแล

การพัฒนากล้องสารสนเทศดิจิทัลของหอสมุดแห่งชาติแต่ละประเทศ มีความแตกต่างกันในการพัฒนากล้องสารสนเทศดิจิทัลในประเด็นต่าง ๆ ตัวอย่างเช่นหอสมุดแห่งชาติ ประเทศสวีเดน (National Library of Sweden) ได้พัฒนากล้องสารสนเทศดิจิทัลโดยให้ความสำคัญและคำนึงถึงบทบาทของหอสมุดแห่งชาติในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและนโยบายเรื่อง Open Access ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่

- สนับสนุนและรองรับการจัดเก็บในคลังดิจิทัลแบบเปิด (ผ่าน OpenAccess.se)
- ลิขสิทธิ์ของทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์
- การเข้าถึงเนื้อหาทรัพยากรสารสนเทศซึ่งไม่มีการคุ้มครองลิขสิทธิ์ที่แปลงเป็นดิจิทัลจากคอลเลกชันของห้องสมุด
- ระดับการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของหอสมุดแห่งชาติ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
- การอธิบายเนื้อหาทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล (Metadata)

หอสมุดแห่งชาติ ประเทศนิวซีแลนด์ (National Library of New Zealand) ได้พัฒนา National Digital Heritage Archive Project (NDHAP) โดยการศึกษาสภาพแวดล้อมเชิงกลยุทธ์และทางเทคนิค ซึ่งหอสมุดแห่งชาตินิวซีแลนด์ (NLNZ) ได้พัฒนา National Digital Heritage Archive (NDHA) ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่

- ฟังก์ชันการทำงานของ National Digital Heritage Archive Project (NDHAP)
- การสงวนรักษาดิจิทัลทรัพยากรสารสนเทศของหอสมุดแห่งชาติเนเธอร์แลนด์
- การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ในการพัฒนาโปรแกรมสงวนรักษาดิจิทัลของหอสมุดแห่งชาติ
- แนวคิดเกี่ยวกับข้อกำหนดต่าง ๆ สำหรับการสงวนรักษาดิจิทัลสำหรับคลังดิจิทัล

หอสมุดแห่งชาติ ประเทศเนเธอร์แลนด์ (National Library of the Netherlands) ได้ทำการศึกษาและพัฒนา Digital Archiving ของหอสมุดแห่งชาติ โดยมีประเด็นการศึกษา ได้แก่

- ความเสี่ยงในการสูญเสียไฟล์ทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล เนื่องจากหอสมุดแห่งชาติเนเธอร์แลนด์คำนึงถึงความสำคัญของความเสี่ยงที่ข้อมูลหรือสารสนเทศดิจิทัลจะเสื่อมสภาพหรือสูญหายอันเนื่องมาจากความเสี่ยงทางเทคโนโลยีต่าง ๆ

- การออกแบบกลยุทธ์ตามนโยบาย “Safe Place Strategy” ซึ่งเป็นกลยุทธ์สำหรับการรับประกันการถ่ายโอนข้อมูลสิ่งพิมพ์ดิจิทัลจากสภาพแวดล้อมที่จัดเก็บเดิมไปยังคลังดิจิทัลที่พัฒนาขึ้นใหม่

- หอสมุดแห่งชาติร่วมกับ IBM ในการพัฒนาระบบ Digital Information Archiving System (DIAS) และใช้ e-Depot ในการดำเนินการ ซึ่ง e-Depot นั้นมีความสอดคล้องกับ Open Archival Information System (OAIS) โดย e-depot จะทำหน้าที่รับประกันใบอนุญาตด้านลิขสิทธิ์จากผู้ผลิต (Guarantee licensees of publishers worldwide)

- Digital Information Archiving System (DIAS) ที่หอสมุดแห่งชาติพัฒนาขึ้นจะทำการจัดและรวบรวมคอลเล็กชันสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องของหอสมุดแห่งชาติ ได้แก่ Dutch e-Journals และ International e-Journals

การพัฒนากล้องสิ่งพิมพ์ดิจิทัลของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

การพัฒนากล้องสิ่งพิมพ์ดิจิทัลของหอสมุดแห่งชาติ เพื่อบริหารจัดการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับตามพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงเป็นการดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อศึกษาแนวคิดเชิงนโยบายในการพัฒนากล้องสิ่งพิมพ์ดิจิทัล และการสงวนรักษาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของหอสมุดแห่งชาติ

๒. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการรวบรวมและจัดเก็บหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับตามพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของหอสมุดแห่งชาติ

๓. เพื่อพัฒนากล้องสิ่งพิมพ์ดิจิทัลของหอสมุดแห่งชาติ สำหรับการรวบรวม จัดเก็บ สงวนรักษา และการสืบค้นข้อมูล ตามมาตรฐานสากล เพื่อให้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถคงอยู่และเข้าถึงได้ในระยะยาว

ประโยชน์ในการพัฒนากล้องสิ่งพิมพ์ดิจิทัลของหอสมุดแห่งชาติ ทำให้รู้ถึงข้อมูลความต้องการคลังสิ่งพิมพ์ดิจิทัลของหอสมุดแห่งชาติ และแนวคิดของผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนานโยบายคลังสิ่งพิมพ์ดิจิทัลต่อไปทำให้ทราบสภาพในการจัดเก็บสิ่งพิมพ์ดิจิทัลที่ได้รับตามพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ตลอดจนปัญหา อุปสรรคในการรวบรวมและจัดเก็บสิ่งพิมพ์ดิจิทัล ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนากล้องสิ่งพิมพ์ดิจิทัล และนอกจากนี้ยังทำให้ได้ข้อมูลสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ที่จะนำไปพัฒนากระบวนการในการดำเนินงานและขับเคลื่อนระบบคลังสิ่งพิมพ์ดิจิทัลที่มีมาตรฐานสากล

กระบวนการและแนวทางการพัฒนาคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัล

แนวทางในการพัฒนาคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัลที่ได้รับตามพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของสำนักหอสมุดแห่งชาติ จะต้องศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการรวบรวมและจัดเก็บสิ่งพิมพ์ดิจิทัลที่สำนักหอสมุดแห่งชาติได้รับตามพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้ได้ข้อมูลเบื้องต้น ประกอบกับการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัล และนำมากำหนดเป็นกรอบในการศึกษาและพัฒนา ดังนี้

๑. ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการรวบรวมและจัดเก็บสิ่งพิมพ์ดิจิทัล ประกอบด้วยด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ๑.๑ ด้านระยะเวลาในการจัดส่งสิ่งพิมพ์ดิจิทัลตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์
- ๑.๒ ด้านลักษณะและรูปแบบไฟล์สิ่งพิมพ์ดิจิทัล
- ๑.๓ ด้านช่องทางในการจัดส่งสิ่งพิมพ์ดิจิทัล
- ๑.๔ ด้านความปลอดภัยในการจัดเก็บและรักษาส่งพิมพ์ดิจิทัล
๒. การพัฒนาคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัลของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
 - ๒.๑ นโยบายการจัดเก็บและดูแลรักษาส่งพิมพ์ดิจิทัล
 - ๒.๒ เทคโนโลยีและเครื่องมือในการพัฒนาคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัล
 - ๒.๓ มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัล

กระบวนการพัฒนาคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัลของสำนักหอสมุดแห่งชาติ ควรคำนึงถึงเรื่องดังนี้

๑. พัฒนานโยบายการบริหารจัดการคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัลของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
๒. พัฒนานโยบายการสงวนรักษาดิจิทัล (Digital preservation)
๓. คุณลักษณะและรูปแบบไฟล์สิ่งพิมพ์ดิจิทัลที่จัดเก็บในคลังดิจิทัล (Significant digital object)
๔. มาตรฐานและการรับรองคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัล ที่ได้รับการยอมรับตามมาตรฐานสากล
๕. เทคโนโลยีและเครื่องมือการพัฒนาคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัล
๖. OAIS Reference Model โมเดลกระบวนการบริหารจัดการคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัลอย่างเป็นระบบตามมาตรฐาน ISO
 - การรับสิ่งพิมพ์ดิจิทัลเข้าระบบ
 - การดูแลรักษาส่งพิมพ์ดิจิทัล
 - กระบวนการการสงวนรักษาส่งพิมพ์ดิจิทัล
๗. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัล
๘. ธรรมชาติและความน่าเชื่อถือของคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัล
๙. นโยบายและการวางแผนรองรับความเสี่ยงในประเด็นต่าง ๆ
๑๐. งบประมาณ
๑๑. การบริหารระดับการเข้าถึงคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัลของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัล

การศึกษาการพัฒนาคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัลของสำนักหอสมุดแห่งชาติประเทศต่าง ๆ พบปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาคณะสิ่งพิมพ์ดิจิทัลในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- กลยุทธ์ การพัฒนานโยบายและกลยุทธ์ในการพัฒนาค้นคว้าสิ่งพิมพ์ดิจิทัลโดยคำนึงถึงบทบาท การกิจหน้าที่ของหน่วยงานเป็นสำคัญ
- บุคลากร การมีส่วนร่วมและความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ในการเก็บข้อมูลและพัฒนาค้นคว้าสิ่งพิมพ์ดิจิทัล และการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรที่มีภารกิจในการดูแลสิ่งพิมพ์ดิจิทัลในด้านต่าง ๆ
- โครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วยเรื่องการจัดหาโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์ เครื่องมือ ซอฟต์แวร์ และโปรแกรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการพัฒนาค้นคว้าสิ่งพิมพ์ดิจิทัล
- เทคโนโลยี การติดตามความก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สำนักหอสมุดแห่งชาติมีคลังสิ่งพิมพ์ดิจิทัล ในการบริหารจัดการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับตามพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้สามารถคงอยู่ได้ในระยะยาว (Long term preservation) และได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากล
๒. สำนักหอสมุดแห่งชาติมีนโยบายการสงวนรักษาสังพิมพ์ดิจิทัล

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

สำนักหอสมุดแห่งชาติ มีกระบวนการและแนวทางในการพัฒนาสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับตามพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อการจัดเก็บเป็นคลังสิ่งพิมพ์ดิจิทัลของสำนักหอสมุดแห่งชาติ และใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย และจัดทำโครงการคลังสิ่งพิมพ์ดิจิทัลของสำนักหอสมุดแห่งชาติต่อไป

(ลงชื่อ)
(.....)
ผู้ขอประเมินบุคคล
(วันที่) ๑๐ / กรกฎาคม ๒๕๖๐